

สรุปการจัดการความรู้

1. ชื่อชุมชนนักปฏิบัติ (CoP, Community of Practice)

กลุ่มการสอน ๑ วิชาการพยาบาลพื้นฐานและบริหารการพยาบาล

สมาชิกชุมชนนักปฏิบัติประกอบด้วย

1. อ.วัชรีย์ ไชยจันดี
2. อ.พร บัญมี
3. อ.โสภภาพร พันธูลาวัฒน์
4. อ.บัวบาน ยะนา
5. อ.นครินทร์ นันทฤทธิ
6. อ.สุทธิณี มหามิตร วงศ์แสน

2. ชื่อเรื่องการจัดการความรู้

“การพัฒนาการบริการสุขภาพด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ด้วยการสะท้อนคิด : กระบวนการคิดอย่างเป็นระบบเชิงสร้างสรรค์ด้วยตะกร้า ๓ ใบ”

3. วิเคราะห์ความสอดคล้อง(นำมาจากแผน KM วิทยาลัยปีงบประมาณ 60)

3.1 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 ขยายความร่วมมือ ด้านการผลิต และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม กับชุมชนและองค์กรภายนอกทั้งในและต่างประเทศ

3.2 เป้าประสงค์ที่ 1 บัณฑิตพยาบาลมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับในระดับชาติและนานาชาติ

3.3 กลยุทธ์ที่ 2 เสริมสร้างคุณภาพบัณฑิตให้เป็นคนดี มีจิตบริการ และดำเนินชีวิตด้วยความพอเพียง

แผนการจัดการความรู้ของวิทยาลัยเรื่อง “การพัฒนาการบริการสุขภาพด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ด้วยการสะท้อนคิด : กระบวนการคิดอย่างเป็นระบบเชิงสร้างสรรค์ด้วยตะกร้า ๓ ใบ”

4. ปัญหาและความสำคัญ

ในการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต เมื่อนักศึกษาได้ผ่านการจัดการเรียนการสอนภาคทฤษฎี และภาคทดลอง เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ให้นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจ และได้ฝึกประสบการณ์กับสถานการณ์จริง เพื่อให้ นักศึกษาสามารถนำเนื้อหาวิชาการ ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติการพยาบาลแก่ผู้ป่วย ทางวิทยาลัยฯ ได้จัดให้นักศึกษาฝึกปฏิบัติเป็นครั้งแรกในวิชาหลักการและเทคนิคการพยาบาล ซึ่งในการฝึกครั้งนี้ นักศึกษาจะได้ฝึกทักษะการพยาบาลและการใช้กระบวนการพยาบาล ในการแก้ไขปัญหาสุขภาพตามแบบแผนสุขภาพของกอร์ดอน และได้ใช้การสะท้อนคิด : กระบวนการคิดอย่างเป็นระบบเชิงสร้างสรรค์ด้วยตะกร้า 3 ใบ เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดอัตลักษณ์ของบัณฑิตในการบริการสุขภาพด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ (SHaPE) ทั้งด้านจิตอาสา (service mind : S) มีความอ่อนน้อมถ่อมตน (Humility : H) มีสมรรถนะทางวิชาชีพ (Professional Competency : aP) และการส่งเสริมการรับรู้ของผู้รับบริการเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพ (Engagement : E) ส่งผลให้บริการอย่างมีคุณภาพ ผู้รับบริการพึงพอใจต่อการให้บริการสุขภาพ

5. สรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการเสาะหาความรู้

การบริการสุขภาพด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์

เน้นการพัฒนาจากภายในตนเองของนักศึกษาในการมองผู้รับบริการในฐานะบุคคล การทำความเข้าใจผู้รับบริการ การตอบสนองปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับสุขภาพของผู้รับบริการ ด้วยแนวคิดการดูแลบุคคลเป็นศูนย์กลาง ให้บริการแบบองค์รวม ภายใต้ความเชื่อพื้นฐานและความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นมนุษย์มองเห็นความทุกข์ขณะเจ็บป่วย มีปฏิสัมพันธ์เชิงบวกกับผู้รับบริการ ด้วยความรัก ความเมตตา เอาใจใส่ คำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ปฏิบัติด้วยความอ่อนโยน ผ่านกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ การใช้สุนทรียสนทนา การสื่อสารอย่างเปิดเผย การสะท้อนคิด การมีส่วนร่วมของผู้รับบริการ ภายใต้บรรยากาศของความเป็นกัลยาณมิตร ซึ่งก่อให้เกิดการสัมผัสทางใจอย่างลึกซึ้งนำไปสู่การเยียวยาผู้รับบริการได้อย่างมีคุณภาพ

กระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการบริการสุขภาพด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์

การเตรียม

การเตรียมผู้สอนและผู้เรียน ประกอบด้วยกิจกรรม 2 ขั้นตอน

1. การชี้แจง
2. การสร้างความสัมพันธ์

กระบวนการเรียนการสอน ประกอบด้วยกิจกรรม 3 ขั้นตอน

1. การให้ความรู้ด้านการบริการสุขภาพด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์
2. การนำไปปฏิบัติ
3. การสะท้อนคิด

บทบาทผู้สอน เป็นผู้เอื้ออำนวย

1. มีความเป็นกัลยาณมิตร มีความสัมพันธ์หรือความผูกพันกับกับนักศึกษาโดยการพูดคุยแลกเปลี่ยนหรือการสื่อสารที่ดี
2. เป็นแบบอย่างที่ดี
3. เป็นผู้ให้คำแนะนำปรึกษา ปรึกษา มีทัศนคติที่ดีต่อการสนทนาอย่างเปิดกว้าง การฟัง และพร้อมที่จะเข้าถึงและมีส่วนร่วม
4. เป็นผู้สนับสนุนและเสริมแรงให้กำลังใจ ยอมรับและชื่นชมทั้งความเหมือนและความแตกต่างทำให้เกิดความช่วยเหลือซึ่งกันและกันและการพัฒนาไปด้วยกัน
5. เป็นผู้ประเมินผลและให้ข้อมูลสะท้อนกลับ
6. การตั้งประเด็นคำถาม การสืบค้นแหล่งความรู้ การสื่อสาร ร่วมกันในการอภิปราย ถกเถียงถึงสิ่งต่างๆ ที่ได้พบ

บทบาทผู้เรียน

1. ศึกษาคู่มือ
2. เป็นผู้มีความตั้งใจ
3. มีวินัย ความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย
4. เป็นกัลยาณมิตร
5. เป็นผู้ประเมินผลและให้ข้อมูลสะท้อนกลับ

โครงสร้างรูปการสอนแบบประกอบด้วย 5 หน่วยการเรียนรู้

1. หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ใจเขา ใจเรา

วัตถุประสงค์

1. พัฒนาการตระหนักรู้ในตนเอง
2. พัฒนาการรับรู้ ความรู้สึก การคิด ของตนเอง
3. พัฒนาการฟังอย่างลึกซึ้ง

กิจกรรม - การรับรู้สภาวะปัจจุบันของตน - เข้าใจเรา เข้าใจเขา

2. หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 คำพิพากษา

- วัตถุประสงค์
1. เข้าใจเกี่ยวกับมุมมองที่แตกต่างหลากหลายของบุคคล
 2. สามารถรับรู้อคติของตนเอง ไม่นำความคิดตนเองไปตัดสินผู้อื่น

กิจกรรม - คำพิพากษา - ความหมายของภาพที่แตกต่าง

3. หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 คำมั่นสัญญา

- วัตถุประสงค์
1. เข้าใจเกี่ยวกับสัมพันธภาพเพื่อการเยียวยา
 2. แสดงความรู้สึกในทางบวกต่อสถานการณ์ที่น่าเสนอได้

กิจกรรม - คำมั่นสัญญา

4. หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรียนรู้จากต้นแบบ

- วัตถุประสงค์
1. เรียนรู้ประสบการณ์การบริการสุขภาพด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ของตัวแบบพยาบาล
 2. สะท้อนคิดเชื่อมโยงประสบการณ์ตนเองและประสบการณ์การบริการสุขภาพด้วยหัวใจใจความเป็นมนุษย์ของตัวแบบพยาบาล

กิจกรรม - เรียนรู้จากต้นแบบ

5. หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 วิถีชีวิต วิถีสุขภาพ

- วัตถุประสงค์
1. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวิถีชีวิตและวิถีสุขภาพ
 2. ตระหนักถึงความสำคัญของวิถีชีวิตและวิถีสุขภาพและผลกระทบต่อผู้ป่วยและครอบครัว

กิจกรรม - วิถีชีวิต วิถีสุขภาพ

ขั้นตอน

1. ดำเนินตามกิจกรรม
2. บันทึกตามใบงาน
3. สะท้อนคิด และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่ม
4. เรียนรู้จากใบความรู้

การสะท้อนคิด : กระบวนการคิดอย่างเป็นระบบเชิงสร้างสรรค์ด้วยตะกร้า 3 ใบ ในประเด็น 3 คำถามต่อเหตุการณ์

- 1) รู้สึกอย่างไร
- 2) ได้เรียนรู้อะไร
- 3) นำไปประยุกต์ใช้อย่างไร

6. การดำเนินการ

การดำเนินการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาการบริการสุขภาพด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ ในการเตรียมนักศึกษาและอาจารย์

1. โดยใช้โครงสร้างรูปการสอนแบบประกอบด้วย 5 หน่วยการเรียนรู้

- 1.1 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ใจเขา ใจเรา
- 1.2 หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 คำพิพากษา
- 1.3 หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 คำมั่นสัญญา
- 1.4 หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรียนรู้จากต้นแบบ
- 1.5 หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 วิถีชีวิต วิถีสุขภาพ

ขั้นตอนในแต่ละหน่วยการเรียนรู้

1. ดำเนินตามกิจกรรม
2. บันทึกตามใบงาน
3. สะท้อนคิด และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่ม
4. เรียนรู้จากใบความรู้

2. การจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ เพื่อพัฒนาการบริการสุขภาพด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ ด้วยการสะท้อนคิด : กระบวนการคิดอย่างเป็นระบบเชิงสร้างสรรค์ด้วยตะกร้า 3 ใบ ในประเด็น 3 คำถาม 1) รู้สึกอย่างไร 2) ได้เรียนรู้อะไร 3) นำไปประยุกต์ใช้อย่างไร โดย

- 2.1 แบ่งกลุ่มนักศึกษาฝึกภาคปฏิบัติ กลุ่มละ 5-6 คน
- 2.2 แจกแบบฟอร์มบันทึกสะท้อนคิดพร้อมชี้แจง การบันทึกการสะท้อนคิด ด้วยแนวคิดตะกร้า 3 ใบ ในประเด็น 3 คำถาม

1) รู้สึกอย่างไรต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
ให้นักศึกษานำบันทึกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และสะท้อนความรู้สึกต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

พัฒนาการตระหนักรู้ในตนเอง

พัฒนาการรับรู้ ความรู้สึก การคิด ของตนเอง

2) ได้เรียนรู้อะไรเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

ให้นักศึกษานำบันทึกสิ่งที่ได้เรียนรู้จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

พัฒนาการคิดวิเคราะห์

3) นำไปประยุกต์ใช้อย่างไร

ให้นักศึกษานำบันทึกการนำไปประยุกต์ใช้

พัฒนาการคิดแก้ปัญหา การคิดสร้างสรรค์

2.3 แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่มและสรุปการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

พัฒนาการฟังอย่างลึกซึ้ง ใช้สุนทรียสนทนา การแขวนลอยความคิด

เข้าใจเกี่ยวกับมุมมองที่แตกต่างหลากหลายของบุคคล

สามารถรับรู้อคติของตนเอง ไม่นำความคิดตนเองไปตัดสินผู้อื่น

7. ผลจากการถอดบทเรียนจากการสะท้อนคิดของนักศึกษาที่ผ่านการฝึกปฏิบัติวิชาหลักการและเทคนิคการพยาบาล โดยการสะท้อนคิด โดยใช้ 3 คำถาม จากเหตุการณ์ที่พบในการฝึกภาคปฏิบัติ รู้สึกอย่างไร (Affective Mind) ได้เรียนรู้อะไร (Cognitive Mind) นำไปประยุกต์ใช้อย่างไร (Creative Mind) มานำแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่ม และสรุปการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ภายใต้บรรยากาศการฟังอย่างลึกซึ้ง สนทริยสนทนา การแขวนลอยความคิด เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดอัตลักษณ์ของบัณฑิตในการบริการสุขภาพด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ (SHaPE) โดยได้ผลสรุป ดังนี้

1. มีจิตอาสา (service mind : S)

- ไม่สบายใจที่ทำการหัตถการต่างๆ จนลืมนำไปนอนอาหารให้ผู้ป่วยที่ไม่มีญาติ กลางคืนกินนอนไม่ค่อยหลับ หลับๆ ตื่นๆ เข้าวันรุ่งขึ้นก็รีบไปขอโทษผู้ป่วย ซึ่งผู้ป่วยก็บอกไม่เป็นไรแต่นักศึกษาก็น้ำตาซึม

- ได้ดูแลผู้ป่วยที่ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ในการขับถ่ายอุจจาระโดยการสอดหมอนอนและทำความสะอาดกันและทาแป้ง และเมื่อนักศึกษาทำเสร็จแล้วผู้ป่วยได้ให้พร ทำให้นักศึกษารู้สึกดีใจมากและภูมิใจมาก

- ดีใจที่ได้ดูแลผู้ป่วยที่ไม่มีญาติ เมื่อดูแลผู้ป่วยในความรับผิดชอบเสร็จแล้ว เห็นผู้ป่วยเตียงข้างๆ ดูอ่อนเพลีย ไม่มีญาติดูแล ก็ได้ทำเตียง เปลี่ยนเสื้อผ้า ป้อนอาหาร

- ได้สระผมให้กับผู้ป่วยที่ไม่ได้สระผมมาหลายวัน หลังสระผมผู้ป่วยมีสีหน้ายิ้มแย้มแจ่มใสและขอบคุณที่สระผมให้ จึงรู้สึกดีใจที่ทำให้ผู้ป่วยได้มีความสุขสบาย

- นักศึกษาและเพื่อนได้ช่วยกันอาบน้ำให้ผู้ป่วยที่ขาบวมไม่สามารถเดินได้ ผู้ป่วยบอกว่าไม่มีใครทำให้ยายเลย ลูกหลานก็พึ่งพาไม่ได้ หลังอาบน้ำผู้ป่วยมีสีหน้าสดใส บอกว่าสบายตัวมากขึ้น และได้ช่วยพรให้นักศึกษาและเพื่อน ทำให้นักศึกษารู้สึกภูมิใจที่ได้ดูแลผู้ป่วย เป็นความสุขที่จับต้องไม่ได้แต่รู้สึกได้

- ได้ดูแลผู้ป่วยมีญาติมาเฝ้า ได้ทำความสะอาดร่างกาย เช็ดตัว สระผม ทำความสะอาดซอกเล็บ ซึ่งผู้ป่วยบอกว่าตั้งแต่มานอนโรงพยาบาล 3 วันแล้วยังไม่ได้เช็ดตัว ดูแลผู้ป่วยสดชื่นขึ้นและขอบคุณนักศึกษาผู้ป่วยมีน้ำตาคลอ แต่ใบหน้ามีรอยยิ้มดีใจเป็นความรู้สึกประทับใจและมีความสุขมากๆ ที่ได้เห็นรอยยิ้มของผู้ป่วย

- ผู้ป่วยเป็นพระ ไม่มีญาติ มีป้ายหน้าเตียงว่า เชื้อดื้อยา จึงไม่ค่อยมีใครเข้าไปใกล้ผู้ป่วยมีมีแรงขยับตัวไม่ได้ พูดไม่ค่อยได้ อยู่ท่าไหนก็ทำนั้น ซึ่งไม่ใช่ผู้ป่วยที่ได้รับมอบหมายให้ดูแล แต่นักศึกษาได้ปลีกตัวไปดูแลให้อาหารทางสายยาง เช็ดตัว เปลี่ยนผ้าปูที่นอนและผ้าอ้อมสำเร็จรูปให้ในวันแรกๆ ผู้ป่วยไม่มีการตอบสนองโต้ตอบใดๆ หลังจากที่ดูแลผู้ป่วยผู้ป่วยที่ได้รับมอบหมายแล้วโดยนักศึกษาได้ไปดูแลผู้ป่วยต่อทุกวัน ในวันต่อๆ มา เริ่มมีการพยักหน้า ยิ้มให้บ้างทำให้นักศึกษามีความสุข ภูมิใจที่ได้เห็นการตอบสนองที่ดีขึ้น ทำให้อารมณ์ดี

- นักศึกษาสังเกตเห็นว่าผมผู้ป่วยสลับและมึนงง จึงถามผู้ป่วยว่าอยากสระผมไหม ผู้ป่วยตอบว่าอยากสระผมไม่ได้สระผมมาเป็นอาทิตย์แล้ว คันทัวมาก จึงได้อาบน้ำ สระผม ทาแป้ง ทาโลชั่น สีหน้าผู้ป่วยสดชื่นขึ้น บอกว่าสบายตัวขึ้นเยอะ และขอบใจนักศึกษา นักศึกษารู้สึกดีใจที่ได้ช่วยเหลือให้ผู้ป่วยเกิดความสุขสบาย

- ดีใจที่ดูแลผู้ป่วยแล้วผู้ป่วยมีความสุข และผู้ป่วยไม่ยอมกลับบ้าน จะอยู่โรงพยาบาลให้นักศึกษาดูแล ทำให้หายเหนื่อยและมีแรงที่จะดูแลผู้ป่วยต่อไป

นักศึกษาได้เรียนรู้การให้บริการด้วยความเอื้ออาทร เสียสละ มีน้ำใจ เอาใจใส่ผู้ป่วย เอาใจเขามาใส่ใจเรา ให้ความช่วยเหลือ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

2. มีความอ่อนน้อมถ่อมตน (Humility : H)

- ชอบคุณผู้ป่วยที่ไม่ปฏิเสธ ได้เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้มีประสบการณ์และได้ให้กำลังใจในการทำหัตถการ
- ภูมิใจที่ได้เป็นส่วนหนึ่งในการดูแลผู้ป่วย ได้ช่วยให้ผู้ป่วยอาการดีขึ้น และได้เห็นผู้ป่วยออกจากโรงพยาบาลกลับบ้านได้

- ประทับใจ มีกำลังใจในการฝึกปฏิบัติ ที่ได้รับคำขอบคุณจากผู้ป่วยและญาติ การได้เห็นรอยยิ้ม การเชื่อใจของผู้ป่วยและญาติ ที่ยอมให้เราฝึกปฏิบัติถึงแม้จะไม่คล่องในการทำหัตถการก็สามารถทำให้เรายิ้มได้ มีความสุขที่แท้จริง การให้โดยไม่หวังสิ่งตอบแทนแต่สิ่งที่ได้รับกลับมานั้นยิ่งใหญ่

- มีกำลังใจในการปฏิบัติงาน จากที่ได้ดูแลผู้ป่วยซึ่งในช่วงแรกไม่ค่อยพูด หลายวันต่อมาผู้ป่วยก็พูดคุยมากขึ้น มีสีหน้ายิ้มแย้มแจ่มใส พูดคุยเรื่องราวต่างๆ ให้ฟังตั้งใจฟังเวลาให้คำแนะนำและบอกว่าจะนำไปปฏิบัติ จนวันที่ผู้ป่วยได้กลับบ้านก็ได้กล่าวขอบคุณนักศึกษาอยู่หลายครั้ง

- ได้ดูแลผู้ป่วยโรคมะเร็งระยะลุกลาม โดยดูแลแบบประคับประคอง ได้อาบน้ำ สระผม ให้ยา ให้กำลังใจผู้ป่วย รู้สึกภูมิใจในตนเองถ้าเราตั้งใจเราก็สามารถทำได้ รู้สึกมีความสุขทุกครั้งที่มีผู้ป่วยกล่าวคำขอบคุณ รู้สึกสงสารที่เห็นผู้ป่วยมีอาการปวดและทรมาณมาก รู้สึกเศร้าใจเพราะเราอยู่ใกล้ความตายขึ้นไปทุกวัน

- รู้สึกกังวลว่าจะใส่ไม่ได้ กลัวว่าต้องใส่หลายๆ ครั้ง จากที่ก่อนใส่สายยางญาติให้ข้อมูลว่าตอนที่พี่พยาบาลใส่ให้ต้องใส่ถึง 5 รอบจึงจะได้เพราะผู้ป่วยต้าน แต่พอได้ใส่ให้ผู้ป่วยก็ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี จึงสามารถใส่ได้ในครั้งเดียว รู้สึกประทับใจ อาจเป็นเพราะการพูดคุยกับผู้ป่วยและญาติด้วยความไพเราะใช้วาจาสุภาพ ทำให้ผู้ป่วยและญาติไว้วางใจและให้ความร่วมมืออย่างดี

นักศึกษาได้เรียนรู้การให้บริการโดยมีการแสดงออกโดยการให้เกียรติผู้รับบริการในการยอมรับนับถือในความเป็นบุคคล การมีสัมมาคารวะ และไม่ตัดสินผู้รับบริการด้วยความรู้และประสบการณ์ของตนเอง

3. มีสมรรถนะทางวิชาชีพ (Professional Competency : aP)

- ไม่ค่อยมั่นใจ กังวล กลัวว่าจะไม่สามารถทำให้ผู้ป่วยสุขสบายได้ หลังจากที่ได้ทำการดูแลหัตถการให้กับผู้ป่วยซึ่งตอนแรกคิดว่าตนเองจะทำได้ แต่เมื่อได้ทำแล้วก็ไม่ยากอย่างที่คิด เอาชนะความกลัวและทำจนสำเร็จ ทำให้มีความมั่นใจมากขึ้น

- การที่เราจะไปเป็นพยาบาลในอนาคตเราต้องตั้งใจเรียน แสวงหาความรู้และพัฒนาตนเองให้เป็นพยาบาลที่มีคุณภาพ

- ตื่นเต้นในการใส่สายสวนปัสสาวะ จับอุปกรณ์อะไรก็สั่นไปหมด เหงื่อออกเป็นเม็ดๆ รูที่ใส่สายหายากมาก ไม่ได้ง่ายเหมือนหุ่นเลย หารูไม่ได้ก็เลยใส่ไม่ได้สักที จนอาจารย์ต้องบอกว่าอยู่ตำแหน่งไหน เราต้องมีความรู้ด้าน Anatomy มากพอและมีสติให้มากกว่านี้จึงจะทำได้รวดเร็วขึ้น

- ในวันแรกที่ได้ทำผลรู้สึกกังวล ตื่นเต้น ไม่กล้า แต่พอได้ทำจริงก็ทำให้กล้าทำมากขึ้น และวันต่อๆ มาก็ได้ทำและได้เรียนรู้เทคนิคในการทำผลมากขึ้น

- ในการปฏิบัติงาน เราควรมีความมั่นใจ กล้าที่จะทำ และควรเอาใจใส่ ดูแลให้ดีทั้งร่างกายและจิตใจ และหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ

- ภูมิใจที่ได้ดูแลผู้ป่วยที่มีการจำกัดการเคลื่อนไหวต้องนอนอยู่บนเตียงตลอด on head halter จึงไม่สามารถเคลื่อนไหวร่างกายได้จากการที่มีปัญหาบริเวณกระดูกสันหลังส่วนบน ทำให้มีอาการท้องผูก ไม่ถ่ายอุจจาระมา 10 วัน จึงได้แนะนำและกระตุ้นให้ผู้ป่วยจิบน้ำบ่อยๆ แนะนำญาติผู้ป่วยให้ซื้อผลไม้ที่มีกากใยอาหารมากมาให้ผู้ป่วยรับประทาน และได้นัดท้องให้กับผู้ป่วยพร้อมกับสอนและแนะนำญาติผู้ป่วยนัดท้องให้กับผู้ป่วย หลังจากนั้น 3 วัน

ผู้ป่วยก็ได้ถ่ายอุจจาระ นักศึกษาตั้งใจมากที่ให้การพยาบาลแล้วผู้ป่วยสามารถถ่ายอุจจาระได้มีสุขภาพดีขึ้น และในวันต่อๆมาก็มีการถ่ายอุจจาระวันละครั้ง

นักศึกษาได้เรียนรู้การให้บริการแก่ผู้รับบริการโดยใช้ความรู้ ทักษะและประสบการณ์ตามมาตรฐานของวิชาชีพได้ถูกต้อง วัตถุประสงค์ของผู้รับบริการในขณะดูแล มีการคิดอย่างเป็นระบบ สามารถตัดสินใจในการแก้ปัญหา และวางแผนการพยาบาลให้ผู้รับบริการได้สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการที่เป็นจริง

4. การส่งเสริมการรับรู้ของผู้รับบริการเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพ (Engagement : E)

- กังวลในการทำแผลแต่อาจารย์ก็ได้ให้คำแนะนำ ให้กำลังใจ และได้พูดคุยสอบถามผู้ป่วย ซึ่งผู้ป่วยก็ให้ความร่วมมือ พยายามขยับตัว พลิกตัวให้ตลอด พูดคุยด้วยความเป็นกันเอง ทำให้ลดความวิตกกังวลลงมาก ในการการ สร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้รับบริการทำให้ผู้รับบริการให้ความร่วมมือ

- ก่อนให้การพยาบาลผู้ป่วย นักศึกษาได้ศึกษาหาความรู้ในการดูแลผู้ป่วยที่มีอาการท้องผูกจากตำราหลายเล่มและเว็บไซต์ต่างๆ และได้นำมาวิเคราะห์ให้เหมาะสมกับภาวะสุขภาพของผู้ป่วยและได้นำความรู้ที่ได้มาวางแผนและปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาล

- ผู้ป่วยหลังผ่าตัดมีปัญหาท้องผูกไม่ถ่ายอุจจาระ มา 5 วันนักศึกษาตระหนักถึงความไม่สุขสบายที่ผู้ป่วยได้รับ จึงได้ศึกษาค้นคว้าเพื่อให้มีความรู้ในการพยาบาลผู้ป่วยที่มีปัญหาเรื่องการขับถ่ายอุจจาระ และได้พูดคุยกับผู้ป่วยถึงผลกระทบของอาการท้องผูก และกระตุ้นให้ผู้ป่วยกายบริหารบนเตียง ดื่มน้ำอุ่นหลังตื่นนอนตอนเช้า ดื่มน้ำอย่างน้อย 6-8 แก้ว/วัน รับประทานผลไม้ เช่น ส้ม มะละกอ รับประทานนมเปรี้ยวหรือโยเกิร์ต หลังจาก que ผู้ป่วยมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ทำให้ผู้ป่วยมีการขับถ่ายอุจจาระในที่สุด นักศึกษารู้สึกภูมิใจที่ได้เป็นส่วนหนึ่งในการช่วยเหลือ แม้จะเป็นเรื่องเล็กน้อย เราก็ต้องเอาใจใส่ไม่ควรมองข้าม

- ผู้ป่วยมักออกกำลังกายแขนขาสม่ำเสมอตลอดทั้งวัน รับประทานอาหารและยา และนอนราบตามแผนการรักษา ทำทุกอย่างเพื่อจะให้ร่างกายกลับสู่สภาพปกติ

- รู้สึกประทับใจมากที่ผู้ป่วยมารับการรักษาด้วยอาการอาเจียนเป็นเลือด หลังจากที่ได้เข้าไปดูแล ให้คำแนะนำตลอด 2 สัปดาห์ ก็รู้สึกดีใจ ประทับใจมากที่ผู้ป่วย มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดี ดีใจที่ได้คำแนะนำแล้วแล้วผู้ป่วยเข้าใจและตระหนักในการดูแลสุขภาพของตนเองมากขึ้น ซึ่งผู้ป่วยดื่มสุรามานานประมาณ 20 ปี มาสัญญาต่อหน้าก่อนจะกลับบ้านว่าจะเลิกดื่มสุราอย่างเด็ดขาด

นักศึกษาได้เรียนรู้การให้บริการโดยมีการให้ข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพแก่ผู้รับบริการ สามารถแสวงหาข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพ และการให้ผู้รับบริการเรียนรู้วิธีการดูแลสุขภาพที่เหมาะสมกับตนเอง และมีส่วนรวมในการตัดสินใจเลือกวิธีการดูแลสุขภาพของตนเอง

เมื่อผู้เรียนมีการปรับเปลี่ยนเจตคติจากเดิม และกล้าปรับเปลี่ยนวิธีคิดจากการร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วยการ ใช้สุนทรียสนทนาและการคิดอย่างเป็นระบบ การตระหนักคุณค่าของการเรียนรู้ช่วยให้เกิดการปรับเปลี่ยน มุมมอง เปลี่ยนผ่านการเรียนรู้ของตนเองที่เกิดขึ้นจากภายในจิตใจของตน เป็นการปรับกระบวนทัศน์ต่อการมองโลกที่อยู่แวดล้อมตัวเราด้วยการคิดใคร่ครวญ ละการตัดสินใจใดๆด้วยความคุ้นชินที่คนมักมองออกนอกตัว เป็นการปรับทิศ การมองเข้าหาตนเองในฐานะผู้ร่วมรับผิดชอบต่อสิ่งที่เกิดขึ้นต่อส่วนรวม

จากการเป็นผู้ให้ที่ไม่หวังผลตอบแทน มีความสุขในฐานะผู้ให้ เรียนรู้ที่จะแบ่งปันความรู้ประสบการณ์ที่แต่ละคนได้เรียนรู้มา เป็นการเรียนรู้ประสบการณ์ใหม่ที่แต่ละคนเติมเต็มแก่กันในกระบวนการเรียนรู้ ทั้งความรู้เชิงวิชาชีพ และบ่มเพาะคุณธรรมจริยธรรมด้านจิตอาสาและจิตสาธารณะ

การสะท้อนคิด ส่งผลให้เกิดความสัมพันธ์หรือความผูกพันระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาโดยการพูดคุย แลกเปลี่ยนหรือการสื่อสาร ทักษะที่ดีต่อการสนทนาอย่างเปิดกว้าง การฟังอย่างลึกซึ้ง และพร้อมที่จะเข้าถึงและมีส่วนร่วม

สรุป

การสะท้อนคิด : กระบวนการคิดอย่างเป็นระบบเชิงสร้างสรรค์ด้วยตะกร้า ๓ ใบ เป็นวิธีการจัดการเรียนการสอนที่ช่วยพัฒนาให้นักศึกษาเกิดอัตลักษณ์บัณฑิตที่พึงประสงค์ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พะเยา คืออัตลักษณ์บัณฑิตบริการสุขภาพด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ (SHaPE) ทั้งด้านจิตอาสา (service mind) มีความอ่อนน้อมถ่อมตน (Humility) มีสมรรถนะทางวิชาชีพ (Professional Competency) และการส่งเสริมการรับรู้ของผู้รับบริการเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพ (Engagement) ได้เป็นอย่างดี

ผลประเมินพฤติกรรมการดูแลด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ (SHaPE)

การให้บริการสุขภาพด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
1.จิตอาสา (service mind)	4.57	0.54	ดีมาก
2.ความอ่อนน้อมถ่อมตน (Humility)	4.65	0.52	ดีมาก
3.สมรรถนะทางวิชาชีพ (Professional Competency)	4.33	0.54	ดี
4.การส่งเสริมการรับรู้ของผู้รับบริการเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพ (Engagement)	4.63	0.56	ดีมาก
ภาพรวมการดูแลด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ (SHaPE)	4.48	0.76	ดี

